

SOSYAL GÜVENLİK KURUMU ZOR DURUMDA

Aydınlık Gazetesi, 30 Kasım 2020

Yıldırım Koç

Sosyal Güvenlik Kurumu, geçmişte SSK, Emekli Sandığı ve Bağ-Kur olarak faaliyet gösteren kurumları bünyesinde birleştirmiş kamu kuruluşudur. Ancak günümüzde SGK'nın maddi durumu giderek kötüleşiyor. SGK'nın gelirleri ile giderleri arasındaki fark, hem sağlık alanındaki özelleştirmelere, hem de Kovid-19 virüsüne bağlı olarak, hızla artıyor. SGK'nın bu açığı devlet bütçesinden (merkezi yönetim bütçesinden) karşılandığı için, zaten artmakta olan bütçe açığı daha da büyüyor.

SGK SAĞLIK HARCAMALARINDAKİ ARTIŞ

SGK'nın sağlık harcamaları son yıllarda, sağlık hizmetlerinin büyük ölçüde özelleştirilmesine bağlı olarak, hızla arttı. SGK verilerine göre, SSK+Emekli Sandığı+Bağ-Kur'un toplam sağlık harcamaları 2002 yılında 7,6 milyar TL idi. Bu üç kurum SGK çatısı altında birleştirildi. SGK sağlık harcamaları 2003 yılından itibaren, sağlık hizmetlerinin sistemli bir biçimde özelleştirilmeye çalışılmasına bağlı olarak, hızla yükseldi. 2003 yılında 10,7 milyar TL olan sağlık harcamaları 2012 yılında 44,1 milyar, 2017 yılında 77,6 milyar, 2018 yılında 91,5 milyar ve 2019 yılında da 110,7 milyar TL oldu. 2020 yılının ilk 8 ayındaki sağlık giderleri ise 87,5 milyar TL.

SGK SAĞLIK HARCAMALARI

YIL	SAĞLIK HARCAMASI (Milyar TL)
2002	7,6
2003	10,7
2008	25,3
2012	44,1
2017	77,6
2018	91,5
2019	110,7
2020 (8 ay)	87,5

DEVLET BÜTÇESİNDEN SGK'YA YAPILAN DESTEK

Ülkemizdeki sosyal güvenlik mevzuatına göre, SGK'nın bazı giderleri devlet bütçesinden karşılanmaktadır. Ayrıca, eğer bu kaynak aktarımına karşın SGK bütçesinde bir açık oluşursa, bu açık da devlet tarafından üstlenilmektedir.

5510 sayılı Kanunun 17.4.2008 tarihinde değiştirilen 81.maddesine göre, "Devlet, Kurumun ay itibarıyla tahsil ettiği malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları ile genel sağlık sigortası priminin dörtte biri oranında Kuruma katkı yapar. Devlet katkısı olarak hesaplanacak tutar talep edilen tarihi takip eden 15 gün içinde Hazinece Kuruma ödenir."

SGK'ya devlet bütçesinden yapılan transferler de son yıllarda hızla arttı ve merkezi yönetim bütçesi giderlerinin önemli bir bölümünü oluşturmaya başladı. SGK'ya yapılan transferler 2008 yılında yalnızca 35,0 milyar TL iken, 2019 yılında 196,8 milyar TL oldu. 2020 yılının ilk 8 aylık dönemindeki transfer tutarı ise 177,4 milyar TL'ye yükseldi. Cumhurbaşkanlığı tarafından hazırlanan 2021 Yılı Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı'nda 2020 için öngörülen bütçe transferinin 249,2 milyar lirayı bulacağı belirtilmektedir.

SGK'YA DEVLET BÜTÇESİNDEN YAPILAN TRANSFERLER

YIL	BÜTÇE TRANSFERİ (Milyar TL)
2008	35,0
2012	58,7
2017	128,2
2018	150,5
2019	196,8
2020 (8 ay)	177,4

Devlet bütçesinden SGK'ya yapılan transferlerin bir bölümü, SGK bütçesindeki açıktan oluşmaktadır. SGK'nın bütçe açıkları hızla artmaktadır. Bu açık 2018 yılında 17,7 milyar TL idi; 2019 yılında 40,0 milyar TL'ye yükseldi. 2020 yılında ise 82,5 milyar TL'yi bulması beklenmektedir.

Emeklilikte yaşa takılanlar, maç başladıktan sonra oyun kurallarının değiştirildiğini belirterek, hak kayıplarının önlenmesini talep etmektedir. Bu haklı talebin gerçekleştirilebilmesinin önkoşulu, SGK kaynaklarının özellikle özelleştirilmiş sağlık hizmetlerine aktarılmasının sona erdirilmesi, harcamalarda tasarrufa gidilmesidir. Aksi takdirde SGK'nın önümüzdeki aylarda artan sorunlarının, bırakın emeklilikte yaşa takılanlara hak tanımayı, yeni hak kayıplarına yol açma olasılığı yüksektir.